

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID,
ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG

[2023/200641]

12 FEBRUARI 2023. — Koninklijk besluit tot wijziging van titel 3 betreffende asbest van boek VI van de codex over het welzijn op het werk

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groot.

Gelet op de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, artikel 4, § 1, genummerd bij de wet van 7 april 1999 en gewijzigd bij de wetten van 10 januari 2007, 28 februari 2014 en 20 december 2020;

Gelet op de codex over het welzijn op het werk, boek VI, titel 3;

Gelet op het advies nr. 229 van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk, gegeven op 20 december 2019;

Gelet op het advies nr. 72.203/1 van de Raad van State, gegeven op 7 november 2022, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van de Minister van Werk,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. - In artikel VI.3-4 van de codex over het welzijn op het werk worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Deze inventaris wordt jaarlijks geactualiseerd, alsook na elke gebeurtenis of actie die aanleiding geeft tot een verandering in de toestand van het aanwezige asbesthoudend materiaal, na verwijdering van asbesthoudend materiaal, en na detectie van asbesthoudend materiaal dat niet in de inventaris is vermeld.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“ § 2. Voor de aanvang van de werkzaamheden, die asbestverwijderingswerken, sloopwerkzaamheden, of andere werkzaamheden die aanleiding kunnen geven tot blootstelling aan asbest kunnen inhouden, breidt de werkgever-opdrachtgever van deze werkzaamheden, de in § 1 bedoelde inventaris uit met gegevens over de aanwezigheid van asbest en asbesthoudend materiaal in de gedeelten van gebouwen, de machines en installaties die moeilijk bereikbaar zijn en die in normale omstandigheden geen aanleiding kunnen geven tot blootstelling aan asbest. In dat geval mag intact materiaal dat in normale omstandigheden niet wordt beroerd, beschadigd worden door monsternemingen.”.

Art. 2. - Artikel VI.3-5 van dezelfde codex wordt vervangen als volgt:

“Art. VI.3-5. De opmaak, actualisering of uitbreiding van de inventaris bedoeld in artikel VI.3-4 gebeurt op basis van een visuele inspectie.

Wanneer in het kader van de opmaak, de actualisering of de uitbreiding van deze inventaris monsters moeten worden genomen, wordt deze monsterneming uitgevoerd overeenkomstig de werkwijze zoals beschreven in bijlage VI.3-5.

Een model van inventaris kan op de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ter beschikking gesteld worden.”.

Art. 3. - In artikel VI.3-6 van dezelfde codex wordt het eerste lid opgeheven.

Art. 4. - Artikel VI.3-7 van dezelfde codex, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 mei 2019, wordt vervangen als volgt:

“Art. VI.3-7. De preventieadviseur arbeidsveiligheid en de preventieadviseur-arbeidsarts geven elk een schriftelijk advies over de inventaris en over de actualisering en uitbreiding ervan.

Deze adviezen, alsmede de inventaris en de actualisering en uitbreiding ervan, worden ter informatie voorgelegd aan het Comité.”.

Art. 5. - Artikel VI.3-10 van dezelfde codex wordt vervangen als volgt:

”Art. VI.3-10. § 1. De werkgever van een onderneming van buitenaf die bij een werkgever, een zelfstandige of een particulier onderhoudswerken of herstellingswerken, verwijderingswerken van materialen of sloopwerken komt uitvoeren treft, vooraleer de werken aan te vatten, alle nodige maatregelen om de materialen te identificeren waarvan vermoed wordt dat ze asbest bevatten.

Wanneer hij deze werken voor een werkgever uitvoert vraagt hij aan deze werkgever de delen van de inventaris, bedoeld in artikel VI.3-4, die relevant zijn voor het vermijden van de blootstelling aan asbest van de personen die de werken uitvoeren, en van andere personen die zich in de nabijheid van deze werkzaamheden bevinden.

Het is hem verboden de werkzaamheden aan te vatten, zolang de relevante delen van de inventaris hem niet ter beschikking zijn gesteld.

Indien er ook maar de geringste twijfel bestaat over de aanwezigheid van asbest in een materiaal of constructie, past hij de bepalingen van deze titel toe.

§ 2. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden bedoeld in § 1, de aanwezigheid wordt vastgesteld van mogelijk asbesthoudend materiaal dat niet in de inventaris is vermeld, meldt de werkgever van de onderneming van buitenaf dit onmiddellijk aan de opdrachtgever.

De werkgever van de onderneming van buitenaf legt de werkzaamheden stil in alle zones waar, op basis van deze vaststelling, mogelijk niet geïnventariseerd asbesthoudend materiaal kan voorkomen, en in alle mogelijk gecontamineerde zones. Deze zones worden duidelijk aangegeven en afgebakend overeenkomstig de bepalingen inzake de veiligheids- en gezondheidssignalering van titel 6 van boek III, en er worden gepaste maatregelen genomen om de toegang aan niet bevoegde personen te ontzeggen.

Het is hem verboden de werkzaamheden te hervatten tot dit materiaal is geanalyseerd, de inventaris en het beheersprogramma zijn bijgewerkt en, indien nodig, het werkplan, zoals bedoeld in de artikelen VI.3-43 en VI.3-51, is aangepast.

Indien er ook maar de geringste twijfel bestaat over de aanwezigheid van asbest in dit materiaal, past hij de bepalingen van deze titel toe.”.

Art. 6. - Artikel VI.3-18 van dezelfde codex wordt aangevuld met een lid, luidende:

”Het laboratorium stelt voorafgaand aan de werken een monsternemingsstrategie op. Deze strategie bepaalt het minimum aantal te nemen monsters en de bemonsteringsvoorwaarden. Ze wordt opgesteld overeenkomstig de bepalingen in hoofdstuk 5.2 van de norm NBN EN 689: 2018+AC: 2019.”.

Art. 7. - In artikel VI.3-22 van dezelfde codex wordt het eerste lid vervangen als volgt:

”Het Comité wordt volledig geïnformeerd over de monsternemingsstrategie, de monsternemingen, de analyses en de resultaten.”.

Art. 8. - In artikel VI.3-25 van dezelfde codex, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 mei 2019, wordt het eerste lid vervangen als volgt:

”De preventieadviseur-arbeidsarts wijst na overleg met de preventieadviseur arbeidsveiligheid, en na akkoord van het Comité, de werkposten aan waar de monsternemingen zullen plaatshebben en bepaalt er de duur van, rekening houdend met de door het laboratorium opgestelde monsternemingsstrategie.”.

Art. 9. - Artikel VI.3-43 van dezelfde codex wordt aangevuld met een lid, luidende:

”Dit werkplan wordt nauwgezet gevolgd. Indien tijdens de uitvoering van de werken blijkt dat er, om technische of om veiligheidsredenen, van dit plan moet afgeweken worden, wordt dit omstandig gemotiveerd in een aanvulling bij het werkplan.”.

Art. 10. - Artikel VI.3-51 van dezelfde codex wordt aangevuld met een lid, luidende:

”Dit werkplan wordt nauwgezet gevolgd. Indien tijdens de uitvoering van de werken blijkt dat er, om technische of om veiligheidsredenen, van dit plan moet afgeweken worden, wordt dit omstandig gemotiveerd in een aanvulling bij het werkplan.”.

Art. 11. - Artikel VI.3-61 van dezelfde codex, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt aangevuld met een paragraaf 2, luidende:

“§ 2. In afwijking van paragraaf 1, kan een andere methode toegepast worden indien het bijzondere constructies betreft waar de opstelling van een hermetische zone technisch niet haalbaar is.

In dat geval legt de werkgever die de sloop- en verwijderingswerken zal uitvoeren de volgende documenten ter goedkeuring voor aan de leidend ambtenaar TWW of zijn afgevaardigde:

1° de motivering waarom de opstelling van een hermetische zone technisch niet haalbaar is;

2° een beschrijving van de andere methode die hij zal toepassen en een motivering die aantoont dat deze andere methode minstens een equivalent beschermingsniveau garandeert;

3° een werkplan.

De werken worden gemeld overeenkomstig artikel VI.3-27 en vangen aan nadat de in het tweede lid bedoelde goedkeuring werd bekomen.

Indien door de aard van de constructie een beroep moet gedaan worden op medewerkers met bijzondere competenties, worden de gegevens van deze medewerkers en de relevante opleiding met betrekking tot het uitvoeren van werken met mogelijke blootstelling aan asbest die ze gevolgd hebben of voor de aanvang van de werken zullen volgen, eveneens in het werkplan vermeld.”.

Art. 12. - Artikel VI.3-62 van dezelfde codex wordt vervangen als volgt:

“Art. VI.3-62. Tijdens de werken worden dagelijks metingen van de concentratie aan asbestvezels in de omgevingslucht uitgevoerd, volgens de bepalingen van de bijlage VI.3-4, 1.B, alsook de andere metingen vermeld in deze bijlage.

Wanneer de werken uitgevoerd worden bij een werkgever, stelt de werkgever-opdrachtgever het erkende laboratorium of de erkende laboratoria voor deze metingen aan. Voorafgaand aan deze aanstelling wordt advies aan het Comité gevraagd. De werkgever die de sloop- en verwijderingswerken zal uitvoeren kan de werken niet beginnen indien de werkgever-opdrachtgever geen laboratorium heeft aangesteld.”.

Art. 13. - In punt B van bijlage VI.3-2 van dezelfde codex worden in de bepaling onder 3° de woorden “de werkmethode aangepast of” ingevoegd tussen de woorden “wordt” en de woorden “een andere techniek toegepast”.

Art. 14. - In punt 1.A van bijlage VI.3-4 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 10° wordt vervangen als volgt:

“10° tijdens de werken wordt de blootstelling van de asbestverwijderaars in zone bepaald. Er worden eveneens dagelijks metingen van het asbest in de omgevingslucht uitgevoerd zoals bepaald in het punt 1.B;”;

2° de bepaling onder 11° wordt vervangen als volgt:

“11° bij het einde van de werkzaamheden wordt de luchtdichte afsluiting van de werkzone volgens de onderstaande procedure afgebouwd (elke stap kan slechts genomen worden nadat aan de vereisten van de vorige stap is voldaan).

De procedure wordt uitgevoerd door een door de werkgever aangeduide bevoegde persoon.

- Alvorens de zone te betreden, wordt de toestand van de werkzone door de vensters of via de camera geïnspecteerd. Deze moet schoon en droog zijn, en met voldoende verlichting en arbeidsmiddelen zijn uitgerust, om een grondige inspectie toe te laten. Er mag geen asbestafval meer aanwezig zijn. Afwijkingen zijn toegestaan in geval van technische overmacht (bijvoorbeeld in geval van natte ondergrond of te grote stukken om buiten de zone te brengen). De bevindingen van deze inspectie, alsook de eventuele bovenvermelde afwijkingen, worden in het verslag over de vrijgaveprocedure opgenomen.

- Er wordt een visuele inspectie binnen de zone uitgevoerd. Hierbij wordt nagegaan of aan de volgende criteria is voldaan:

. de volledige uitvoering van de geplande werken;

. de volledige verwijdering van het asbesthoudend materiaal op het onderliggende dragermateriaal. Indien een volledige verwijdering (bijvoorbeeld op poreuze oppervlaktes) technisch onmogelijk is, mag het resterende asbest met een permanent fixatiemiddel worden gefixeerd. Deze actie moet vermeld worden in het verslag over de vrijgaveprocedure. De visuele inspectie kan verdergezet worden na het aanbrengen en drogen van het fixatiemiddel;

. de afwezigheid van zichtbare resten asbesthoudend materiaal in zone en sluizen;

De bevindingen van de visuele inspectie binnen de zone worden in het verslag over de vrijgaveprocedure opgenomen.

- Indien niet aan bovenvermelde criteria is voldaan, worden de verwijderings- of de schoonmaakwerkzaamheden hervat.

- Indien aan bovenvermelde criteria is voldaan, verstrekt de door de werkgever aangeduide bevoegde persoon aan de werkgever een geschreven verklaring waarin hij bevestigt dat een visuele inspectie werd uitgevoerd en dat hij heeft vastgesteld dat aan de voornoemde voorwaarden werd voldaan. Het laboratorium dat de metingen uitvoert, ontvangt een afschrift van deze verklaring.

- Na de visuele inspectie en voorafgaand aan de vrijgavemeting wordt enkel op de folie aan de binnenkant van de luchtdichte afsluiting, bedoeld in 1°, een fixatielaag aangebracht. Deze fixatielaag wordt ook aangebracht op oppervlakken waarop stof aanwezig is dat geen asbest bevat maar dat de metingen kan verstoren. De oppervlaktes waarop een fixatielaag werd aangebracht en de gebruikte hoeveelheid fixatiemiddel worden in het verslag over de vrijgaveprocedure vermeld.

- Na het drogen van deze laag wordt de binnenste laag van de afsluiting verwijderd.

- Na verwijdering van de binnenste laag worden metingen, zoals bedoeld in 12°, uitgevoerd door een werknemer van het erkende laboratorium dat instaat voor het uitvoeren van de metingen.

- Wanneer blijkt dat de bovengrens van het betrouwbaarheidsinterval van de meting van de concentratie van asbestvezels onder 0,01 vezel per cm³ ligt, mag het resterende gedeelte van de afsluiting worden verwijderd en mag de lucht in de werkzone in onmiddellijk contact gebracht worden met de omgevingslucht.”;

3° in de bepaling onder 12° wordt het eerste streepje aangevuld met de volgende zin:

”Dit gebeurt door gebruik te maken van een stoffer, een waaier of een ventilator, en voor ruimtes groter dan 1500 m³ een bladblazer of ventilator. Deze luchtverstoringmiddelen worden na gebruik gedecontamineerd of afgevoerd als asbesthoudend afval.”;

4° in de bepaling onder 12° worden de woorden ”MDHS 39/4 (Asbestos fibres in air)” vervangen door de woorden « HSG248: Asbestos: The analysts’ guide for sampling, analysis and clearance procedures’ (ISBN: 978 0 7176 2875 2). »

Art. 15. - In punt 3 van bijlage VI.3-4 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden ”Visueel of auditief contact” worden vervangen door de woorden ”Visueel contact met de plaatsen waar de werken worden uitgevoerd en auditief contact”;

2° dit punt wordt aangevuld met de woorden: ”Visueel contact wordt gewaarborgd door het installeren van kijkvensters in de hermetische afsluiting of van camera’s op de plaatsen waar de werken worden uitgevoerd.”.

Art. 16. - In titel 3 betreffende asbest van boek VI van dezelfde codex wordt een bijlage VI.3-5 ingevoegd die als bijlage is gevoegd bij dit besluit.

Art. 17. - De minister bevoegd voor Werk is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 12 februari 2023.

FILIP

Van Koningswege :
De Minister van Werk,
P.-Y. DERMAGNE

Nota

(1) Verwijzingen naar het *Belgisch Staatsblad*:
Wet van 4 augustus 1996,
Belgisch Staatsblad van 18 september 1996;
Wet van 7 april 1999,
Belgisch Staatsblad van 20 april 1999;
Wet van 10 januari 2007,
Belgisch Staatsblad van 6 juni 2007;

Wet van 28 februari 2014,
Belgisch Staatsblad van 28 april 2014;
Wet van 20 december 2020,
Belgisch Staatsblad van 30 december 2020
Codex over het welzijn op het werk,
Belgisch Staatsblad van 2 juni 2017.
Koninklijk besluit van 14 mei 2019
Belgisch Staatsblad van 11 juni 2019
